

כל יהודי צריך לזכור בכל רגע נתון שהקב"ה אוהב אותו בכל מצב שהוא נמצא!!!

מכם תתפללו אלי, כי אני רוצה להושיע אתכם. וכביאורו החרף של בעל הברכת אברהם, שכתב על מה שכתוב בתהלים יקראני ואענהו (תהלים צא, טו), שהקב"ה קורא לישראל ואומר להם, תתפללו אלי ואני שומע ומאזין לתפילתכם, ואענה ואושיע אתכם, ואם אנו רואים שאנשים לא נושים, זאת אומרת בהכרח שהם לא התפללו.

ולפי זה יוצא שמה שאנו מוצאים בדברי חז"ל 'שהקב"ה מתאוה לתפילתן של כלל ישראל' - כלשון המדרש (בפרשת בשלח) בשונה ממה שכתוב במקומות אחרים (בגמ' יבמות א"י הלשון 'הקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים') זהו מחמת גודל אהבתו של הקב"ה לכלל ישראל, ולא רק מחמת עבודת ההתבטלות והאמונה הכרוכים בכך (עי' עוד להלן).

והנה באמת צריך להתבונן היטב בביאור הזה, שלכאור' אנו רואים הרבה אנשים שקוראים ומתפללים מעומקא דלבא, ועכ"ז לא רואים את ישועתם קרבה.

בכדי ליישב זאת נראה להקדים ולבאר את דברי הגמרא במסכת ראש השנה (יח.) ש"כ' בזה"ל: "היה רבי מאיר אומר, שנים שעלו למטה וחולין שוה, וכן שנים שעלו לגרדום לידון ודינן שוה, זה ירד וזה לא ירד, זה ניצל וזה לא ניצל. מפני מה זה ירד וזה לא ירד, זה ניצל וזה לא ניצל, זה התפלל ונענה, וזה התפלל ולא נענה. מפני מה זה נענה וזה לא נענה, זה התפלל תפלה שלימה, נענה. וזה לא התפלל תפלה שלימה, לא נענה," עכ"ל הגמ' ופירש"י שתפילה שלימה הכוונה שכיוון בתפילתו, ולכן נענה. ולעומת זאת השני שלא התפלל בכוונה, לא נענה.

והקשה הגה"צ רבי אליהו לאפיאן זצ"ל, הלא מדובר כאן בשני חולים שעלו למיטה בחולי קשה מאד והרופאים כבר התייאשו מחייהם, וכן אותם שנים שעלו לגרדום הלך להיגזר עליהם עונש מות ח"ו, וכתוב ששניהם התפללו, א"כ בוודאי ששניהם כיוונו בתפילתם, שהרי כשאדם נמצא במצב כזה הוא מתכוון מאד בתפילתו, שהרי חייו תלויים לו מנגד ואינו מסוגל אפ"י לחשוב על שום דבר אחר ובוודאי שתפילתו בכוונה, וכיצד ניתן לומר שאחד מהם לא התפלל תפילה שלימה בכוונה.

ויבואר ע"פ מה שפי' המלבי"ם בתהלים (ק"ז) על מה שמצינו כמה שינויי לשונות באותו הפרק המדבר מארבעה צריכין להודות, כי ב' פעמים כתיב הלשון 'ויצעקו', א' בהולכי מדבריות ב' ביורדי הים, וב' פעמים כתיב הלשון 'ויצעקו', בחולה שנתרפא וביושב בבית האסורים.

עוד שינוי מצינו, כי בשנים הראשונים שנאמר בהם ויצעקו כתיב ממצוקותיהם יצילם או ממצוקותיהם יוציאם, שמשמעו הצלה והוצאה לגמרי מן המיצר, לעומת זה, באותם שנאמר בהם ויצעקו אל ה' בצר להם הרי הוא מסיים ואומר ממצוקותיהם ישיעם שאינו אלא לשון עזרה וישועה, ולא הוצאה והצלה גמורה.

ומבאר המלבי"ם כי צעקה גדולה מהזעקה, ושניים הללו שבהם נאמרה הלשון 'זעקה', ה"ה החולה השוכב על ערש דוי וזועק לה' רפאני ה' וארפא, אבל אין תפילתו כ"כ מקירות הלב, כי בסתר לבו הינו חושב הרי לצדי עומדים כמה רופאים מומחים גדולים לרפאות בסממני הרפואה ובחכמותיהם, ובאם נצטרך נפנה לעוד רופאים אשר בידם נסיון רב

« בנים אתם לה' אלקיכם - בכל מצב שהוא!! »

כתוב בפרשת השבוע בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם וגו' (דברים יד, א). מפסוק זה צריך כל יהודי ויהודי, באיזה מצב שהוא, לקחת חיזוק עצום והתרוממות הנפש, ולדעת כי אב לנו בשמים אשר בידו כל היכולת, ואהבתו אלינו גדולה עד מאד כאהבת האב לבן, אהבה שאיננה פוסקת לעולם, אף אם לא נהג הבן כשורה.

וכך אמרו בגמ' (קידושין לו.): "תניא, בנים אתם לה' אלקיכם, בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים, אתם קרוים בנים, אין אתם נוהגים מנהג בנים, אין אתם קרוים בנים, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, בין כך ובין כך אתם קרוים בנים." הרי שלדעת רבי מאיר אף אם האדם אינו עושה רצונו של מקום ואינו מתנהג כראוי כבנו של מקום, עדיין בשם 'בן' יקרא. ונפסק ההלכה כר' מאיר, כמו שכתוב ברשב"א (ש"ת סימן קצ"ד).

ופי' נורא דרש הרה"ק הרבי ר' בונם מפשיסחא זי"ע (הובא בפני מנחם ש"ש פ מאמר ד, יא הרה"ק המגיד מקאז'ניץ זי"ע, וכן בילקוט קדושת לוי), על מה שאנו רואים גבי קידוש החודש שכתוב בתורה אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם (ויקרא כג, ד), ודרשו חז"ל (ר"ה כה.) אל תקראו אותם אלא אַתֶּם, אתם אפילו שוגגין, אתם אפילו מזידין. ואם כן, אם אצל קידוש החודש שְׁהִקְטִיב בתורה הוא אותם, דרשוהו חז"ל כמו מלת אתם, כדי לכלול בו אף את השוגגין ומזידין, עאכו"כ במקום שנכתב בפירוש אתם כמו בפסוק בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם (שם), ודאי שהכוונה היא בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם אפילו שוגגין ואפילו מזידין, כי אף אם חטא אחד מישראל, עדיין הוא בן אהוב אצל אביו שבשמים, המחבבו אף בתוך ההפיכה, ולא נותר לו לאדם אלא להושיט את ידיו והקב"ה יפשוט ידו ויקרבהו אליו כבראשונה.

וכתב החיד"א (בספרו חסדי אבות) על המשנה (אבות ג, יד) 'חביבין ישראל שנקראו בנים למקום. חבה יתרה נודעת להם שנקראו בנים למקום, שנאמר בנים אתם לה' אלקיכם," וז"ל:

"ואני שמעתי מפה קדוש הרב המופלא ח"ק כמהר" חיים בן עטר זלה"ה, שהיה מפרש חלוקת בנים במה שז"ל אומרים 'מקצת שבחו של אדם בפניו וכולו שלא בפניו', וז"ש 'חביבין ישראל שנקראו בנים למקום' וזו מעלה רמה, קראו בשמותם בני קל חי, לא זו אף זו חבה יתרה נודעת להם שאליהם אמר ה' שהם בנים, וזה חבה יתירה מה שנאמר בפניהם וכה דיבר להם 'בנים אתם', וזה מקצת שבחיהם הנאמר בפניהם, וגדלה מעלתם יותר מזה, דכך היא המדה, שאומרים מקצת שבחו של אדם בפניו. וז"ש 'חביבה יתירה נודעת להם' על היותם בנים שנאמר 'בנים אתם' הרי שבפניהם אמר שהם בנים, ולהורות נתן כי גדלה מאד מעלתם ותקטן זאת מעלת בנים שהוא מקצת שבחם, ודפח"ח."

"וממשיך החיד"א וכתב (החצאי ריבוע במקור): "[ואפשר שמעלה הנעלמת הוא שנקראו 'אחים', דכתיב לְמַעַן אַחֵי וְרַעִי (תהלים קכב, ח) כביכול, והוא מעלה עליונה כידוע לחכמי המדע.]", עכ"ל החיד"א.

« הקב"ה קורא לכלל ישראל 'תתפללו לפני'!! »

והקב"ה מרוב אהבתו אל ישראל הוא קורא להם ואומר להם, בבקשה

ברפאות החולה, ומכיון שאין תפילתו אלא בלשון ויזעקו אל ה' בצר להם, זעקה בעלמא, על כן אף ישועת ה' לא תוציאנו לגמרי מחליו אלא בדרך יושעים שהקב"ה יוסיף לו עזר וסעד ומצוקותיהם יושיעם.

כיו"ב נאמר זעקה אצל היושב בבית האסורים, כי אף הוא כאותו החולה, שהרי מלבד תפילתו שיוציאו הבורא מאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה, הינו סומך גם על עורכי דין ועסקנים העוסקים בצרכי ציבור באמונה, שהם יסייעו בידו לצאת מן המצוק והמצור, וזעקה כזאת לא תיענה אלא בדרך יושעים ולא יוצאים לגמרי.

אולם, הולכי מדבריות אשר תעו במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מצאו, רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף, והריהו יושב בדד במדבר, מימינו משמאלו נמרים, מלפניו ולאחריו שאר חיות רעות, הרי הוא מקים קול צעקה אל ה' מקירות לבו באמת, כי יודע הוא שאין עסקן או רופא שיצילנו מהאריה הרעב שפגש בו זה עתה, ומבלעדי עוזו ועזרתו אין עזרה וישועה, צעקה כזו תהא מקובלת עד מהרה אצל בוחן כליות ולב, ואז ממצוקותיהם יצילים.

כך הוא גם אצל יורדי הים, שהגיעו למצב של יעלו שמים ירדו תהומות נפשם ברעה תתמוגג, יחוגו וינועו כשיכור וכל חכמתם תתבלע, הללו מכירים היטב כי העסקן הגדול שבעולם אין בידו לעצור ולהעמיד אניה המטרפת בלם הים, אלא הקב"ה אשר לו הים והוא עשהו, וצעקתו תבוא מתוך עמקי הלב בזה תתקבל תפילתו וממצוקותיהם יוציאים.

היוצא לנו מכל הנ"ל, שכפי עומק ההכרה שהכל ממנו ית"ש, כך זוכים לישועה, ולפי זה אפשר לבאר, כי בודאי שני החולים התפללו בכוונה רבה, אבל עדיין יתכנו הבדל גדול בין שני התפילות 'בכוונה', ישנה תפלה בכוונה בלבד, וישנה תפלה בכוונה עם שלימות הכניעה, וההרגשה שאין עוד שום עצה בעולם, רק אם הקב"ה יחוס ויחמול עליו ויושיעו, וזהו תפילה שלימה, ותפילה זו היא הנענית.

וממילא לפי זה מובן דברי הברכת אברהם שאם אדם מתפלל ואינו נענה סימן שלא התפלל, שאין הפשט שהוא לא התפלל כלל, אלא ודאי שהתפלל, אבל התפילה היה בבחינת ויזעקו, הוא צועק להקב"ה, אבל לא סומך לגמרי על הקב"ה ויש לו חשבונות בדרך הטבע איך להיעזר, ממילא תפילה כזו עדיין אין לו הכח לבטל הגזירה לגמרי.

« איך יתכן לבטל גזירתו ית' שיצאה בשבועה!?! »

אי' בגמ' (בב"ב קכא.) "תנן התם, אמר רבן שמעון בן גמליאל, לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים, שבהן בנות ירושלים יוצאת בכלי לבן שאולין שלא לבייש את מי שאין לו. בשלמא יום הכפורים יום סליחה ומחילה, יום שנתנו בו לוחות אחרונות, אלא חמשה עשר באב מאי היא, וכו', אמר רב נחמן יום שכלו בו מתו מדבר".

ובפ"י הרשב"ם שם הביא ממדרש איכה "יום שבטל בו החפר, דאמר ר' לוי, כל ערב תשעה באב היה כרוז יוצא, הכל יצאו לחפור חפרין וישנין בהן, ובשחרית הכרוז יוצא, יבדלו החיים מן המתים, והיו בודקין אותן ונמצאו ט"ו אלף ופרוטרוט חסרין בכל שנה, וכך עשו מ' שנה, יום לְשָׁנָה יום לְשָׁנָה (במדבר יד, לד) הרי מ' שנה. בשנה אחרונה עשו כן, בדקו עצמן ונמצאו שלמים, אמרו שמא טעינו בחשבון, וכן ב' בו וכן ב"א וכן ב"ב וכן ב"ג ובי"ד, עד דאיתמלי סיהרא, כיון דאיתמלי סיהרא אמרו ביטל הקב"ה אותה גזירה קשה מעלינו, ועשו משתה ושמחה ויו"ט", עכ"ל.

ומפרשים התוס' (ד"ה יום שכלו), שהגם שתמוה איך יתכן שהגזירה נתבטלה, הרי זו גזירה ועונש המפורשת בתורה הק', וכי גזירתו של הקב"ה חוזרת ריקם, אולם כבר היו דברים לעולמים, כאשר מצינו אצל חזקיה דכתיב צו לְבִיתְךָ כִּי מֵת אֲתָהּ (מלכים ב' כ, א), ואמר לו ישעיה הנביא 'כבר נגזרה עליך גזירה', ועכ"ז אמר לו חזקיה 'בן אמוץ, כלה נבואתך וצא,

כך מקובלני מבית אבי אבא, אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים'. ומוכח מכאן שאפילו לא מדובר על חרב חדה גשמית של בשר ודם, אלא על נבואה מפורשת בפי ישעיה הנביא, מ"מ אמר לו 'כלה נבואתך וצא', כי התפילה יש בה כח להיות מועלת ופועלת לבטל כל גזירות שבעולם. ובכן גם אצל מתי מדבר יתכן שהקב"ה ביטל את הגזירה, ולכן עשו יו"ט ושמחה.

אולם צריך להתבונן, דלפי דברי התוס' יוצא, שכח התבטלותה של הגזירה מקורה בכח התפלה שכלל ישראל הפצירו ושפכו לבם כמים שתתבטל הגזירה, וא"כ, אם באמת התאמצו כלל ישראל בתפלה כ"כ מדוע לא עלתה שוועתם אל האלקים כמה שנים מקודם לכן, מדוע דוקא בשנה האחרונה נתקבלה תפילתם ונתבטלה הגזירה.

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א כותב לבאר דברי המדרש האלו ומצביע על נקודה מעניינת מאד בקשר ישיר למה שנתבאר כאן, שהרי זה ודאי שאין לתאר ואין לשער היאך התפללו בני ישראל בכל ליל תשעה באב, בהשתכחות הנפש מתוך חזרה בתשובה, וכמו שאמרו (אבות ב, י) ושוב יום אחד לפני מיתתך, כ"ש באותו פרק זמן ממש, ואעפ"כ בכל שנה מתו ט"ו אלף, כי אחרי כל המורא הגדול עדיין היה עולה בדעת כל יחיד ויחיד מאן יימר שאף אני בכלל המתים בשנה זו, הרי לא ימותו אלא ט"ו אלף מתוך רבבות מה לי לחשוש שאני בכלל המתים, ותפילה כזו לא תבטל את הגזירה."

"אבל בשנה האחרונה ידעו הנותרים שללא כל ספק הרי הם בכלל המתים, שהרי לא נשאו אלא ט"ו אלף מתוך כל בני דור המדבר, ומתוך כך התפללו באמיתות מעומק לבם, ותפילה כזאת בכוחה לפתוח את כל השערים, ועל ידי תפילה מעומק הלב אפשר לבקוע ולבטל אפילו גזר דין שנחתם בשבועת ה'.

« האם מתאים להיות 'נודניק' להקב"ה!?! »

נמצא, שקנה המדידה של שלימות התפלה, הוא כמה שלימות יש להאדם בנושא של השלכת יתבו על הקב"ה, ובעומק כלות הנפש אל האלוקים שיש לבר ישראל.

ובבית אלוקים להמבי"ט כתב (שער התפילה פ"ב) שבזה יתורץ דבר קשה בענין התפלה, כי במלך בשר ודם אם יבקשו ממנו דבר א' פעמים או שלש, יחר אפו על השואל, כי אם היה המלך רוצה לקבל בקשתו, היה מקבל בפעם הראשונה או השנייה, וא"כ איך אנחנו מתפללים בכל יום ערב ובקר וצהרים אותה תפלה, ואע"פ שכמה מן הבקשות אין אנחנו נענים, ואנו חוזרים ומבקשים בכל יום.

ומבאר ע"פ דברי החובת הלבבות (שער חשבון הנפש פ"ג) חשבון הטי') שכתב בענין התפלה בזה"ל: "וראוי לך אחי שתדע, כי כוונתנו בתפלה אינה כי אם, כלות הנפש אל האלוקים וכניעתה לפניו, עם רוממותה לבוראה ושבחה והודאתה לשמו, והשלכת כל יתביה עליו", עכ"ל.

ומבאר המבי"ט, שמכיון שעיקר כוונת וענין התפלה היא להכיר ולהודות כי אין בעולם מי שראוי להתפלל לפניו, רק לפניו ית"ש, שהוא אדון העולם, ואנו מזכירים בקשותינו לפניו, כדי שנכיר שאין מי שיכול לספק צרכינו ולהצילנו מכל צרותינו, כי אם הקב"ה ועליו אנו משליכים יתבו, ובזכות האמונה בו הוא מקבל תפילותינו, לכן בודאי שאדרבה, כמה שהאדם מעמיק יותר ויותר בזה, וחוזר על הכרתו הזו, ומשריש בתוכו את האמיתות המציאות הזו, הרי זה משובח.

ובזה מובן ג"כ מדוע צריכים להתפלל ולומר בפה לפניו ית' את צרכינו ובקשותינו, הלא הקב"ה יודע כל צרכינו הרבה יותר ממה שאנו בעצמו יודעים. אולם לפי דברי המבי"ט מבואר היטב, שאין הכוונה ח"ו 'להודיע' להקב"ה את הצטרותנו, תכלית התפלה היא בשבילנו אנו, שאנו נלמד להשליך את יתבינו ואת מבטחינו עליו ית"ש.

... וזה חיבה יתירה
מה שנאמר בפניהם
ונה דיבר להם
'בנים אתם', וזה
מקצת שבחיהם
הנאמר בפניהם,
וגדלה מעלתם יותר
מזה, דכך היא
המדה, שאומרים
מקצת שבחו של
אדם בפניו..."